

Trouw, 2 april 2013 voorpagina

Gemeenten halen neus op voor verplichte rekenkamer

■ Lokale overheden vinden dat 'academische' aanbevelingen vaak niet stroken met de praktijk

Alwin Kuijken

Ondanks een wettelijke plicht hebben vijftien gemeenten geen functionerende rekenkamer, en ook geen plannen om daar wat aan te doen. In nog eens twintig van de 415 gemeenten zijn rekenkamers tijdelijk inactief. Dat blijkt uit onderzoek dat de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) vandaag bekendmaakt.

De koepelorganisatie spreekt over

een zorgelijke ontwikkeling omdat er de komende jaren veel op gemeenten afkomt, onder meer taken uit de AWBZ - de volksverzekering voor langdurig zieken. Rekenkamers zijn er juist voor om de gemeenteraad inzicht te bieden in lastige materie.

Sinds het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad in 2006 losser van elkaar zijn gaan werken, moet elke gemeente over een rekenkamer beschikken. Wel zo eerlijk, vond de wetgever, omdat de

raad geen ambtelijk apparaat heeft. Maar veel geld hebben gemeenten er niet voor over. In totaal geven ze er 18 miljoen aan uit, 17 procent minder dan in 2006.

En het systeem valt te omzeilen, zo blijkt, want de wet voorziet niet in sancties. Als gevolg zetten sommige gemeenten het rekenkamerbudget op nul. Weer andere gemeenten geven wel geld, maar brengen de rekenmeesters onder in een commissie waar geen mens ooit nog van hoort.

Gemeenten kiezen volgens de NVRK bewust voor een inactieve rekenkamer. Meestal omdat ze de 'academische' aanbevelingen niet vinden stroken met de praktijk. In andere gevallen stoort de raad zich eraan dat de rekenkamer te onafhankelijk werkt en niet luistert naar de raad.

Het komt ook voor dat gemeenten met onderzoeken geconfronteerd worden waar ze niet op zitten te wachten. Ironisch genoeg komt dat door samenwerkingsverbanden - in-

gesteld om te besparen. Wanneer één rekenkamer in zo'n verband iets in de eigen gemeente wil ophelderen, wordt dat - soms onnodig - ook bij de andere deelnemers onderzocht.

NVRK-voorzitter Leo Markensteyn wil binnenkort met de vijftien gemeenten in gesprek. Wordt de situatie niet opgelost, dan wacht weigeraars wat hem betreft een boete.

NEDERLAND 9

Interview met Leo Markensteyn

Thomw. 2 april 2013, p 3

'Decentralisatie vraagt juist om rekenkamers'

■ Nu lagere overheden meer taken krijgen, is controle op doeltreffendheid en doelmatigheid heel belangrijk

INTERVIEW

Arwin Kuiken

Hoe schokkend is het dat van de 415 gemeenten er 35 (tijdelijk) niet voldoen aan de wettelijke plicht tot het hebben van een rekenkamer? Dat valt mee, zegt Leo Markensteyn (66), voorzitter van koepelorganisatie NVRR. Maar zonder zorgen is hij niet.

"Laat ik vooropstellen dat elke gemeente verplicht is een eigen rekenkamer te hebben. Hier moeten we dus wat aan doen. De kans bestaat dat deze gemeenten andere op verzonde ideeën brengen. Dat zou evenredig veel bezuinigd op rekenkamers. Er zijn er die een jaarbudget hebben van maar 5000 euro. Daar kun je lekker van uiteten, maar daar kun je geen goed onderzoek voor doen."

Toordat we in 2006 met rekenkamers gingen werken, draaide Nederland ook. Zijn dit luxeproblemen?

"Nee, dat denk ik niet. Als je alleen al naar de komende decentralisatie in het sociale domein kijkt, bijvoorbeeld de AWBZ en de jeugdzorg. Daar wordt de komende jaren voor 16 miljard euro aan taken naar de gemeente overgeheveld. Voor de

thuiszorg is dat al gedaan. Juist nu lagere overheden meer te doen staat, is controle op doeltreffendheid en doelmatigheid, onze kernbegrippen, erg belangrijk."

Heeft u wel goed genoeg aan de weg getimmerd? Veel Nederlanders kunnen zich waarschijnlijk geen dampkamer rapport van hun lokale rekenkamer voor de geest halen.

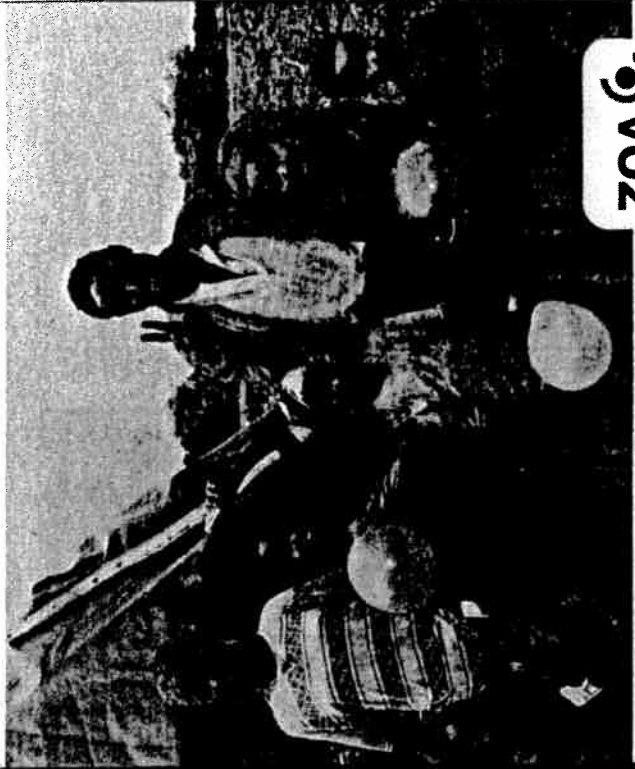
"Maar die zijn er genoeg! En de resultaten zijn mooi. Ikzelf ben bijvoorbeeld voorzitter van de rekenkamer in Noord-Brabant en Lim-

Niet elke gemeente heeft rekenkamer. Daar moet volgens koepelorganisatie wat aan gebeuren.

burg. Daar hebben we een paar jaar geleden gouden handdrukken onderzocht. Naar aanleiding daarvan zijn de richtlijnen toen aange-tallen. Bij gemeenten zijn er tien-onderzochten gedaan naar grondbeleid, een onderwerp waar veel geld in omgaat. Zo zijn in Rotterdam en Leusden misstanden aan de kaak gesteld."

advertentie

Bedankt voor uw bijdrage aan de collecte!

WWW.ZOA.NL **GIRO 550**

ZOA
HULP | HOOP | HERSTEL

40 jaar

Er zijn anders tal van gemeenten behoorlijk het schip in gegaan met aankochte grond die ze niet verkocht kregen. Hadden rekenkamers dat niet kunnen zien aankomen?
"Hoewel veel gronden voor 2006 zijn aangekocht, taxeer ik dat niet alle rekenkamers daar tijdig bij waren. Maar dat is logisch, want toen wij begonnen was de traditie nog heel erg om achteraf onderzoek te doen. De Algemene Rekenkamer deed dat altijd al zo. Dat was ons voorbeeld. Achteraf bezien had dat misschien wel beter gekund. We kijken nu ook aan het begin naar beleid, bijvoorbeeld naar plannen voor een bedrijventerrein."

Lost het probleem met te weinig rekenkamers zichzelf niet op? Minister Plasterk (binnenlandse zaken) wil in-mers minder, maar grotere gemeenten van 100.000 inwoners.

"Als ik lees hoeveel verzet er bij gemeenten tegen deze plannen bestaat, denk ik niet dat het zo ver zal komen. Maar ook als het er wel van komt, dan zijn grote rekenkamers niet altijd de oplossing. In een enorm gebied met veel kernen bestaat het risico om het overzicht te verliezen. Dan krijg je de situatie dat er onderwerpen onderzocht worden waar sommige dorpen niets aan hebben."